

داستان میدانی که نماد شکست مدیریت شهری شده است

حاشیه‌های ۲۰ ساله برای بهسازی خاطره‌های تاریخی بندرانزلی

شیماجانپخش
خبرنگار

میدان مرکزی بندر انزلی با میدان امام خمینی (ره) بیش از ۲۰ سال است که سردرگم طرح‌هاوبرنامه‌های بازسازی است. این میدان به‌عنوان نماد اصلی شهر سالهاست که چهره زیننده‌ای برای خوشامد گویی به مسافرانی که این بندر را برای گردشگری انتخاب می‌کنند، ندارد و حالا نه تنها جاذبه‌ای برای مسافران و حتی مردم بومی این شهر ندارد بلکه دیدن خرابه‌های اطراف میدان به دافعه‌ای تبدیل شده تا همه از این دورنما گریزان شوند. بافت ناهمگون ساختمان های ضلع شرقی میدان با معماری امروزی و بافت تاریخی ضلع غربی میدان حکایت از گره کور کلاف سردرگم حل مشکل این میدان دارد که حالا هویت خود را گم کرده است. در این میان قوانین حفظ و مرمت بناهای تاریخی از سوی میراث فرهنگی و درخواست‌های مردم و مالکان و بناهای اطراف میدان و اختلاف نظر مسئولان شهری برای تعیین تکلیف بهسازی میدان چنان به درازا انجامیده که پای وزیر میراث فرهنگی را هم به این معرکه کشانده و همه امیدوارند این گره باز شود.

کارشناسان حوزه شهری معتقدند با وجود آنکه بافت تاریخی میدان انزلی ثبت میراثی شده و برخی ساختمان‌های این منطقه مانند «قندچیان»، «شهرداری»، «برج ساعت»، «هتل گل سنگ»، «هتل تهران» و «ساختمان دادگستری» هم به ثبت رسیده و حفظ ماهیت تاریخی این بناها بسیار مهم است اما با ادامه این روند بدون شک در سال‌های آینده مردم شهر انزلی وارث ساختمان‌های مخروبه خواهند بود.

«موسی زنجانخواه» رئیس شورای شهر بندرانزلی در خصوص وضعیت نابسامان این میدان در گفت‌وگو با «ایران» اظهار داشت: از آن جایی که بافت فرسوده‌وبافت تاریخی درهم تنیدگی دارندمتأسفانه در سال‌های اخیر نسبت به نگهداری بافت‌های فرهنگی کم کاری شده و در برخی مناطق ساختمان های قدیمی چهره نازیبایی به شهر داده‌اند. یکی از این مناطق میدان اصلی شهر انزلی است. این میدان به‌همراه بسیاری از ساختمان‌های اطراف آن در فهرست آثار تاریخی ثبت شده‌اند و میراث فرهنگی بر رعایت ضوابط خود برای مرمت و ساخت بنا در این منطقه اصرار دارد.

وی با اشاره به اینکه مالکین چندین بار برای بهسازی وبازسازی ساختمان‌های قدیمی اعلام آمادگی کردند، افزود: مبنای ارتفاع اعلام شده از سوی میراث فرهنگی برای ساخت و ساز در میدان انزلی ۵/۸ متر است اما به‌دلیل به صرفه نبودن رقم ارتفاعی اعلام شده، برخی از مالکان رقم ارتفاعی بالاتری را تقاضا دارند و همین مسأله سبب ایجاد چنین وضعیتی در این منطقه شده است. ضوابط میراث فرهنگی یکی از محکم‌ترین ضوابط و قوانین

در کشور است که متأسفانه به‌دلیل بی توجهی به آن در کشور و همچنین عدم تقویت بنیه مالی میراث فرهنگی متأسفانه شاهد آن هستیم که میراث فرهنگی امروزه بدون داشتن توان حمایت مالی از صاحبان ملک، متولی حفاظت از ساختمان‌های فرسوده شده و این امر پسندیده نیست. آنچه میراث هنگی می‌گوید با آنچه مردم مطالبه دارند در بعضی از نقاط تقابل دارد.

خط‌افق زیبایی در انزلی نخواهیم داشت

زنجانخواه ادامه داد: باوجود آنکه هتل تهران با ارتفاع بالای ۱۴ متر در بافت تاریخی میدان انزلی ساخته شده اما مالکان بناهای قدیمی اجازه ساخت و ساز بیش از ۸،۵ متر ندارند همین موضوع یک ناهنجاری را در مجموعه ساختمان‌های میدان انزلی ایجاد کرده و با ادامه این روند ما در سال‌های آینده هرگز خط افق زیبایی در انزلی نخواهیم داشت. در حال حاضر سیمای میدان اصلی شهر انزلی شبیه مناطق بمباران شده است و دستان میراث فرهنگی باید به این نکته توجه داشته باشند که بخش زیبایی شناسی در شهر حتماً باید مورد توجه قرار بگیرد.

پیشنهاد مالکان و مدیران شهری این است که ساختمان‌های هتل تهران و هتل گل سنگ را که در همان محوطه ساخته شده‌اند ، ملاک قرار دهیم. اگر این کار انجام شود می‌توانیم بسیاری از ساختمان های قدیمی را همتر از با ساختمان‌های جدید است بازسازی کنیم. وی با اشاره به برگزاری جلسات متعدد توسط نماینده مردم انزلی در مجلس با وزیر میراث فرهنگی در راستای ایجاد تغییراتی در ضوابط برای رفع مشکلات ساخت و ساز و مرمت بناها در میدان تاریخی شهر انزلی، افزود: در جلسه‌ای با مدیران و کارشناسان میراث فرهنگی برگزار کرده‌ایم که در این خصوص تصمیمات جدیدی گرفته شده است. همچنین در دیداری که نماینده استان با آقای مونس‌ان وزیر میراث فرهنگی داشته‌اند نیز در این باره صحبت‌هایی شده و منتظر یک تصمیم منطقی و مبتنی بر نگاه علمی و فنی از سوی میراث فرهنگی هستیم. معتقدم اینکه ما بر ضوابط میراث اصرار داشته باشیم و بدون توجه به شرایط فعلی تصمیم بگیریم هیچ توجیهی ندارد ما باید شرایط محیطی را در نظر بگیریم.

شورای شهر بندر انزلی

نیم نگاه ■ رئیس شورای شهر بندرانزلی: در حال حاضر ضلع شرقی میدان هیچ تناسبی با بافت غربی آن که یک بافت تاریخی است ندارد متأسفانه پیگیری‌های امور مربوط به میراث فرهنگی و بناهای تاریخی خسته کننده است و در نهایت کارشناسان ملی در پایتخت تصمیم گیرنده هستند و بسختی می‌توان تغییراتی در قوانین میراث فرهنگی ایجاد کرد

نماد شکست مدیریت شهری

رئیس شورای شهر بندرانزلی با بیان اینکه ما در شورای شهر یک دیدگاه زیبایی شناختی نسبت به معماری داریم، خاطرنشان کرد: در حال حاضر ضلع شرقی میدان هیچ تناسبی با بافت غربی آن که یک بافت تاریخی است، ندارد. در سال‌های اخیر ساختمان بانک در این محوطه با جداره‌های جدید ساخته شده و میراث فرهنگی هیچ اقدامی برای شورای شهر در آن زمان بیش از هفت سال مقاومت کرده و پایان کار به این ساختمان‌ها نداد اما میراث اصلاً به این قضیه ورود نکرد در حالی که باید در این زمینه اقدام می‌کرد و نمی‌گذاشت بانک‌ها خارج از جداره نمای میدان باشد.

این مقام مسئول با تأکید بر اینکه در حال حاضر میدان انزلی داستان شکست مدیریت شهری در استان است اظهار داشت: متأسفانه پیگیری‌های امور مربوط به میراث فرهنگی و بناهای تاریخی خسته کننده است و در نهایت کارشناسان ملی در پایتخت تصمیم گیرنده هستند و بسختی می‌توان تغییراتی

■ پنجشنبه ۲۰ آذر ۱۳۹۹
■ سال بیست و ششم
■ شماره ۷۵۱۳

یادداشت

کیومرث کلاتری
معاون محیط زیست
طبیعی و تنوع
زیستی سازمان
حفاظت محیط زیست

مناطق تحت پوشش حفاظت از محیط زیست ایران پایین تر از میانگین جهانی

توسعه، حفاظت و بهسازی مناطق چهارگانه در کشور از اولویت‌های سازمان حفاظت محیط زیست است. ایجاد این مناطق از سال ۱۳۴۶ آغاز شده و تا پایان دولت دهم در مجموع ۱۷ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور تحت عنوان مناطق چهارگانه قرار گرفته است.

از سال ۹۲ تا امروز هم در حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار به عرصه‌های مناطق حفاظت‌شده اضافه شده است و به این ترتیب امروز در حدود ۱۷/۲ درصد مساحت کشورمان تحت عنوان مناطق چهارگانه قرار دارد که متشکل از ۳۱ پارک ملی، ۴۰ اثر طبیعی ملی و ۵۰ پناهگاه حیات وحش و ۱۷۴ منطقه حفاظت شده است. این مناطق در مجموع ۲۹۵ منطقه در کل استان‌های کشور در همه کوهسبستم‌های آبی، خاکی، جنگلی و مرعری را تشکیل می‌دهد. اما نکته مهم این است که براساس معیار جهانی، باید حدود ۱۴ درصد مساحت کشورمان مناطق حفاظت‌شده باشد و بنابراین ۲/۸ درصد از متوسط جهانی عقب‌تر هستیم. بر همین اساس در دولت یازدهم و دوازدهم تلاش کردیم تا ظرفیتی تحت عنوان حفاظت مشارکتی و برگرفته از قانون برنامه ششم توسعه داشته باشیم و خوشبختانه توانستیم در دو استان چهار قرق اختصاصی با منطقه حفاظت‌شده مردمی ایجاد کنیم و امروز بخش خصوصی در این دواستان کار حفاظت و مشارکت در حفاظت را برعهده گرفته‌اند.

از سوی دیگر نوعی رویکرد و مدیریت جدید در پارک ملی ایجاد کردیم با نام مدیریت هیأت امنایی. بر اساس این روش حفاظتی جمعی از ذی‌نفعان محلی، دوستداران محیط زیست، ساکنان اطراف مناطق در استان‌های خراسان شمالی و گلستان در شورایی تحت عنوان شورای راهبری پارک گلستان گردهم آمده‌اند. مدیریت جدیدی در پارک ملی گلستان به کار گرفته شده و با حضور و مشارکت مردم حفاظت می‌شود. این اتفاق یکی از موفق‌ترین روش‌هاست و تصمیم داریم آن را به سایر زیستگاه‌ها تسری دهیم.

از سوی دیگر باید دانست که هدف سازمان حفاظت محیط زیست از حفاظت زیستگاه، حفاظت از گونه‌هاست؛ گونه‌های جانوری و گیاهی در برابر اقدامات توسع‌ای نیازمند حفاظت هستند. در کشور ما تا به امروز ۸۲۰۰ گونه گیاهی شناخته‌شده ثبت شده و حدود ۱۳۰۰ گونه جانوری مهره‌دار وجود دارد که ۱۰ درصد آن در معرض تهدید و نیازمند حفاظت است. بهره‌برداری از اینها هم باید اصولی و پایدار باشد تا بتوانیم این ظرفیت ذخایر ژنتیکی کشور را برای نسل‌های بعد حفظ کنیم.

علاوه بر این کمتر از ۱۰ گونه جانوری کشور هم در معرض خطر انقراض و نیازمند مدیریت مداخله‌ای هستند تا از انقراض قطعی حیواناتی چون یوز آسیایی و خرس بلوچی جلوگیری شود. در این راستا اقدامات خوبی صورت گرفته است. در اولین اقدام برای یوزپلنگ آسیایی (یا ایرانی)، سه یوزپلنگی که در پارک طبیعت پردیسان در تهران بودند به زیستگاه زادآور پارک ملی توران در استان سمنان منتقل شدند چون پردیسان زیستگاه آنها نبود. سایت جدید محل نگهداری آنها، به‌عنوان منطقه‌ای مدرن برای تکثیر در اسارت، استانداردسازی شده و می‌خواهیم از گونه‌های محیطی یا انتقالی استفاده بشود تا بتوانیم یوزپلنگ را از خطر انقراض قطعی نجات دهیم. خوشبختانه از ابتدای سال ۹۹ تا امروز حدود پنج خانواده یوزپلنگ توسط مردم و توسط محیط بانان مشاهده شده که اتفاق بزرگ و خوبی است.

سازمان حفاظت محیط زیست برای حفاظت از عرصه‌های طبیعی که در اختیار دارد از یگان حفاظت استفاده می‌کند. ما محیط‌بانانی داریم که در عرصه‌های سخت طبیعی مشغول حفاظت هستند و تا به امروز حدود ۱۴۲ شهید و نزدیک به ۴۰۰ جانباز داشته‌ایم.

نیروهای یگان حفاظت برای حفاظت اصولی از مناطق تحت مدیریت قطعا نیازمند تجهیزات و امکانات بیشتر هستند. باوجود اینکه در دولت یازدهم و دوازدهم توجه ویژه‌ای به معیشت محیط‌بانان در راستای تقویت حقوقشان صورت گرفته اما هنوز امکانات و زیرساخت‌ها با مشکلات جدی مواجه‌اند و حل آن نیازمند یک عزم ملی است. این روند باید در دوراستا پیش برود. یکی در راستای تجهیزات و امکانات انفرادی و همین‌طور زیرساختی که نیازمند بودجه‌ای در خور شأن است و دیگری مسأله رویکرد سازمان و دولت برای تقویت حفاظت مشارکتی است. به طوری که در کنار حفاظت صرف توسط محیط‌بان‌ها بتوانیم از ظرفیت‌های مردمی هم استفاده کنیم. سازمان حفاظت محیط زیست در عرصه‌های طبیعی چهارکمبود جدی سازمان محیط زیست در بخش حفاظت است. باوجود تلاش‌های بسیار و مجوز استخدام سالی ۳۰۰ محیط‌بان که به سازمان محیط زیست توسط دولت اعطا شده اما چون فاصله زیادی از استانداردهای بین‌المللی داریم، به آسانی نمی‌توانیم مشکلات را حل و کمبودها را جبران کنیم، مگر اینکه دولت به این حوزه توجه ویژه‌ای داشته باشد.

نیست، بلکه پای جان شهروندان وسط است. بنابراین نمی‌توان آن را به زمان واگذار کرد.

مشارد وزارت بهداشت

دکتر کیانوش جهانپور رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، تبلیغاتی نظیر «تور ترکیه و امارات ویژه تزریق واکسن کرونا» را جعلی دانست و گفت: چنین تورهایی وجود ندارد و طبق معمول، سوءاستفاده شایدان از نیاز مردم است.

وی به ایسنا گفت: کشورهای مختلف در حال رایزنی برای خرید و تأمین واکسن کووید ۱۹۹ مسیره‌ای مختلف هستند. از طرفی واکسیناسیون هگانی جمعیت در شرایط فعلی حتی در بازه زمانی یکساله نیز برای هیچ کشوری مقدور و متصور نیست و بر همین اساس همه کشورها در تزریق واکسن اولویت‌بندی خواهند داشت.

جهانپور افزود: در چنین شرایطی کشوری برای تبعه کشورهای دیگر، عموماً امکان تزریق واکسن نمی‌تواند وجود داشته باشد، مضافاً اینکه واکسن، برای ایمن‌سازی قبل از سفر است، نه بعد از سفر. بنابراین چنین تبلیغاتی، فرصت‌طلبی شایدانی است که با سوءاستفاده از نیاز مردم به دنبال کلاهبرداری هستند یا اینکه کلا از بیخ و بن، یک‌جور فضاسازی است.

هرچند شماره تلفن‌های روی تبلیغ خط‌خورده را در گفت‌وگو با «ایران»، آژانس‌های معتبر اما با توجه به حساسیت موضوع و پیامدهای احتمالی انسانی نمی‌توان از کنار آن راحت گذشت، اگر در نهایت معلوم شود که این اتفاق، تنها یک جریان سازی کذب بوده، با توجه به تشویش افکار عمومی، متهمان باید به مردم معرفی شوند.

هم‌زمان با این تبری‌جویی، آژانس‌هایی صندلی ایران‌های مختلف را به مقاصد اعلام شده، پرمی کردند. آن روز از در میان بودن پای آژانس‌های درجه سه و چهار گفته می‌شد. مثلاً «هومر برفانی»، نماینده نهاد گردشگری تایلند (TAT) به «ایران» گفته بود آژانس‌های درجه سه و چهار که دنبال دلالتی توریست هستند وارد این کار می‌شوند. معمولاً آژانس‌های مادر و مولد اعتبار خودشان را قربانی این مابه‌التفاوت نمی‌کنند. اومتعجب بود ظهور ایرانی‌ها در تابستان برای رفتن به تایلند که آفتابش استخوان آب می‌کند، سرودست می‌شکنند.

رئیس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی البته در گفت‌وگو با «ایران»، آژانس‌های معتبر و زیر نظر دفاتر خدماتی را از این اقدام میرا کرده و گفته بود: «همان کسانی که بلیت نقلی به مسافران می‌فروشند احتمالاً وارد این کار شده‌اند.» بنابراین تبری‌جویی مسئولان حوزه گردشگری، به معنای کذب بودن ماجرا نیست. درباره یک موضوع هم با توجه به تجربیات پیشین، نمی‌توان شک کرد: وجود شبکه‌ای که هر کاری ازش برمی‌آید. مسئولان حوزه گردشگری هم مسئولیتی در قبال کارش قبول نمی‌کنند. این‌بار تنها موضوع رانت اقتصادی در میان

بی‌خبر بودن مسئولان گردشگری، دلیل محکمی برای بی‌خیال شدن موضوع نیست. این اتفاق ترکیه‌ای برنامه‌ریزی کرده‌اند تا واکسن‌های رایگان چینی را به ایرانی‌ها بفروشند. یک بخش این خبر قابل اثبات است؛ تست رایگان واکسن چینی در ترکیه. کشور همسایه در حال تست واکسن کرونا چینی روی داوطلبان ترک است.

این واکسن فاز سوم آزمایش خود را در ترکیه آغاز کرده و در استانبول تزریق آن به داوطلبان شروع شده است. تور ۱۲ میلیون تومانی هم به مقصد استانبول است. زمستان ترکیه سرد است و بازار گردشگری آن در این فصل کم‌مسافر. تورهایی ترکیه در این زمان به ارزان‌ترین قیمت موجود در بازار گردشگری می‌رسند. از سویی دیگر، ترکیه در حال رایزنی با روسیه، چین و فابیز آمریکا برای تأمین واکسن مورد نیاز شهروندانش است.

مقامات بهداشتی ترکیه قبلاً اعلام کرده‌اند که تزریق این واکسن، در مرحله نخست از کادر درمانی این کشور آغاز می‌شود و در مرحله بعد، گروه سنی زیر ۱۸ سال و بالای ۶۵ سال در اولویت تزریق واکسن کووید ۱۹ قرار دارند. تزریق این واکسن بنا بر اعلام وزارت بهداشت این کشور، از اوایل سال ۲۰۲۱ بتدریج آغاز می‌شود. بنابراین

دلالتی در شرایط کرونایی گردشگری

تور ایرانی‌ها برای آزمایش واکسن چینی در ترکیه

رها کشور
خبرنگار

تبلیغ تور ترکیه ویژه تزریق واکسن کرونا، ایرانی‌ها را در شبکه‌های اجتماعی آشفته کرد. واکسن مسئولان حوزه گردشگری اما، بر همان شیوه سابق است. از معاونت گردشگری کشور تا انجمن صنفی دفاتر مسافرتی هوایی و جهانگردی وجود چنین آژانس‌ی را رد می‌کنند.

حرم‌الله رفیعی رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی در گفت‌وگو با «ایران» اعتقاد دارد که نیروی انتظامی باید سریع بساط تبلیغ چنین توری را در فضای مجازی جمع کند. او خواهان برخورد قضایی با تبلیغ‌کنندگان این تور که به صنف دفاتر خدمات مسافرتی آسیب زده‌اند، شده است. او می‌گوید: «کسانی تور تبلیغاتی یکی از آژانس‌ها را دستکاری کرده‌اند و با افزایش قیمت آن از ۲ و نیم به ۱۲ میلیون تومان، آن را در فضای مجازی منتشر کرده‌اند.» رفیعی دفاتر خدمات مسافرتی زیر نظر انجمن صنفی را میرا از این اتفاق مشکوک می‌داند و می‌گوید: «اگر آژانس‌ی هم برای چنین توری برنامه‌ای داشته باشد، آژانس‌نماست.» امیریویان رفیعی‌شاد. رئیس هیأت‌مدیره انجمن صنفی دفاتر سفر هوایی و گردشگری استان تهران هم به ایسنا می‌گوید: «سفرهایی که به درمان ارتباط دارند، قطعاً باید توسط دفاتر خدمات مسافرتی انجام شود که مجوزهای گردشگری و توریسم سلامت دارند. اما از همکارانم استدعا دارم با توجه به اینکه صحت و سقم واکسن کووید ۱۹ و شرایط آن در کشورهای دیگر هنوز تأیید نشده است از اقداماتی که به صنف (دفاتر خدمات مسافرتی) انگ سوءاستفاده می‌زند، خودداری کنند و تا زمانی که موضوع توسط وزارت بهداشت روشن نشده است از اقدامات حاشیه‌ای پرهیز کنند و هوشمندانه رفتار شود.»

رفیعی شاد برخلاف حرم‌الله رفیعی و ولی‌الله تیموری معاون گردشگری، آژانس‌ها را از این اتفاق بری نمی‌داند.

کاربران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی اما براحتی مسئولان گردشگری وزارت میراث فرهنگی